

A. DEULOFEU

Les paraules de l'ínclit i deíficat Vallcorbaplana són més que suficients per copsar l'estat de la nació: "Ahora resulta que para muchos saber que los premios tienen truco ha sido como descubrir que los niños no vienen de París. Yo ya soy mayorcito y ya hace años que lo sé."

Deu raons per deixar de creure en els premis literaris catalans

A bans que res voldria donar les gràcies a la directora d'aquesta publicació per confiar en una pobra pària que va expressar la seva ira en una carta que es va publicar en el número 13 -bon número, sí senyor- d'aquesta revista. La confiança que m'ha demostrat i l'interès que ha tingut en les plàtiques que m'ha suportat en algun bar de mala mort són recompensats en aquestes *taules de la llei*, que si més no volen exposar alguns fets viscuts o que m'han explicat que han passat. Que apareguin sigles en lloc de noms i cognoms, més que per tenir les espatlles cobertes de possibles demandes, és per respectar els literats que es dediquen a guanyar premis literaris.

I QM és entrevistat per un periodista. QM, tan a l'ona com sempre, assegura que un amic seu *molt fallero* guanyarà enguany el premi SJ. Resulta que és cert que FT, l'amic *molt fallero* de QM, s'hi presenta. Però, és clar, FT diu que s'hi presenta perquè vol i que no sap si el premi serà per a ell. Un dels membres del jurat, a més accionista de la indústria editorial que publica el premi SJ, dimiteix per demostrar l'honradesa del premi. Aquest premi és lliurat i, òbviament, el guanya el nostre conegut *fallero* FT, que assegura que la novel·la guardonada és la millor de les seves, que el fet que un jurat dimitis demostra que tot està en regla i que no s'ha de pensar malament perquè hagi guanyat el premi SJ.

(P.S. A mitjan febrer arriba a les llibreries de Reus la premiada obra de FT. La compro, no fos cas que la primera edició s'exhaurís al cap de pocs dies. Les meves expectatives es frustren: resulta que el llibre s'ha editat ben ràpid, arriba a les llibreries encara més ràpid i jo ja tinc a les mans, a mitjan febrer, la quarta edició, datada al març de 1995! Podeu comprovar els fets en qualsevol llibreria de Reus. L'Oficina del Consumidor té la paraula.

I és que no en vam tenir prou amb la

a
questes *taules de la llei* volen exposar alguns fets viscuts o que m'han explicat que han passat

vuitena plaga bíblica [suportar professors universitaris dedicats a vendre llibres de la seva editorial als seus alumnes] que ara ens trobem amb una Columna que edita llibres, ben cars, i el que és pitjor, sense respectar ja no les regles del mercat, sinó els que els donen el pa seu de cada dia: els compradors dels que editen. Vaja, uns altres sibarites de l'escòria.)

II
SJ, que no és el mateix premi esmentat anteriorment, és un altre premi que convoca una entitat dedicada a fer criar els diners dels altres fent-los desplomar. Evidentment, si convoca un premi de tant de prestigi, amb força calés pel mig i amb exemplars que es lliuren de franc als seus clients, no pot ser que el guanyi un pobre xitxarel·lo.

A questa introducció serveix per presentar el que va passar fa uns anys. Resulta que SJ celebra un sonat aniversari -crec que era el desè- i dobla la quantitat milionària per a l'obra guanyadora. Com que tothom que s'hi havia presentat no reunia els requisits necessaris per aconseguir el premi, l'entitat organitzadora pensa que el millor que pot fer, perquè el premi no perdi prestigi, és trucar a OX i preguntar-li si vol guanyar el SJ, que és un premi que encara no té a les vitrines. OX diu que sí, que els enviarà una novel·la que està enllestint i que el número del seu compte corrent és el...

l'estat de la qüestió

III

IO, desconeguda del tot en ambients literaris, guanya, una nit de tardor, el premi A. Tothom està una mica sorprès, llevat de quan deixen caure que un *nòvio* seu és un dels membres del jurat. La carn vol carn.

IV

AM, una persona poc coneguda entre els àmbits literaris, assegura en una entrevista que mai no es presentarà a cap premi literari i que, com si encara no hagués dit res, si algun cop torna a publicar ho farà amb pseudònim o anònimament. El cas és que acaba un recull de poesia, el fa llegir a la seva dona; i ella, més llesta que la fam, el fotocopia i l'envia a AM, un premi com cal i com si l'hagués escrit ella mateixa. Passa el temps, i el jurat creu que aquest recull mereix ser premiat amb l'AM. El jurat li concedeix el premi, truca a la muller d'AM i li diu que la seva obra ha guanyat el premi. Ella diu que no l'ha escrit pas ella sinó que... I un dels membres

del jurat, DC, li diu que què s'ha cregut, que on és l'honradesa i que no s'hi val. Tot i que al final AM veu publicada la seva obra com a premiada per l'AM i amb el seu nom. Tot i això, i com a *moraleja*, una obra és valorada de diferent manera si l'escriu una dona o bé un home? Depèn del sexe de l'autor merèixer un premi? Quan diem *sexe* ens referim a l'entrecreix o bé a la vida sexual de l'autor?

V

JC publica un llibre de poesies que és molt ben rebut per la crítica. El pròleg, escrit per SO, tota una patum poètica, és un panegíric. Passa el temps, un any i mig, més o menys, i per televisió veiem una cara ben contenta que és entrevistada perquè acaba de guanyar un premi literari, el VAE. JC explica la seva obra: "Ui! Hi ha molt de sexe"... El que és més curiós és que un dels membres del jurat és, precisament, SO.

VI

AR comença a ser conegut per la mala bava que gasta i pel bé que escriu. Un dels primers premis que va guanyar, el citat AM, li va ser donat perquè en el jurat tenia alguns amics. Però, a més d'aquest fet, cal tenir en compte que uns anys més tard li truquen per dir-li que si es presenta al CR li donaran, ben segur. No accepta la proposta perquè enguany no tenia obra feta. Tot i això persevera en la seva tasca d'atacar les patums; això sí, després que uns que no saben de què va la pel·lícula li concedeixin una sagrada beca perquè ens faci una poètica.

VII

El mateix AR, després de publicar diversos llibres sobre com s'ho fan els poetes i els crítics, i després de veure que el seu màxim enemic ha guanyat el premi que li ha estat proposat, el CR, es presenta a aquest mateix guardó i el guanya. En definitiva, és la compensació per haver hagut de suportar que AS, el seu enemic, sigui considerat una *flor natural* (no crec que valgui la pena tornar a remenar l'afer dels JF).

VIII

1995. Esclata la bomba de l'esmentat CR. No n'hi ha prou que la merda emmerdi la majoria dels nostres premis literaris importants que, abans que es decideixi qui és el guanyador del CR, dos membres del jurat dimiteixen perquè en tenen els pebrots plens. Un d'ells, AP, que va guanyar el CR fa

U

na obra és
valorada de diferent
manera si l'escriu
una dona o bé
un home?

alguns anys, diu que no pot suportar haver de decidir entre dues obres que són de dos amics seus. Assegura que ja ha perdut un d'aquests amics, GP (arribarà lluny, aquest noi!), com perquè ara hagi de perdre l'amistat de l'altre. Posat'hi fulles.

IX

La història de la darrera edició del premi JP mereix una telenovel·la. Realment jo ja no sé què va passar, per què un del jurat va dimitir, si l'editor va punxar els membres del jurat, si un d'aquests membres va trucar el guanyador abans que l'acta del jurat estigués signada... Que els bombin! El curiós és que potser una obra es mereixia el premi o potser una obra mediocre està al mig del merder sense que el seu autor, IO, en tingui cap mena de culpa, només la d'haver-s'hi presentat.

X

He deixat expressament per al final el cas de PP. Escriure un diari poètic, enviar-lo a un premi, el MdP, i guanyar-lo potser no ho és tot. Però la sinceritat que es veu en els versos fa que arribi a la segona edició, tot i que algun pixa-fora-de-test és capaç d'assegurar que aquest és un dels imprescindibles que cada setmana treu en la seva secció.

Com diu el mateix PP a *Hipocresia*: "Tothom caga, / i no vol sentir parlar de cagar. / Tothom carda -bé, és un dir-, / i és pecat parlar de cardar".

